

KİTAP TANITIMI

Pandemi Sonrası Yeni Kent Anlayışı

Alperen Albayrak*

Prof. Dr. Nilüfer Negiz, Doç. Dr. Pınar Savaş Yavuzçehre, *Viral Çağda Kent ve Kentsel Bağışıklık*, Gazi Kitabevi, Ankara 2020, VIII+144.

Geçmişten edinilen bilgiler ışığında insanlık; tarih boyunca salgın hastalıklar ve doğal afetler gibi sorunlarla mücadele içine girmişlerdir. Covid-19 ise, 2019 yılı sonlarında insanlığın yüz yüze kaldığı bir diğer salgın olup; bugünün dünyasında hızla yayılmış ve pandemi niteliğine bürünmüştür. Yaşanan pandeminin etkilerine karşı sadece siyasal karar alma mekanizmalarını değil; kentlerin ve kent sakinlerinin de mücadelesini gerektirmektedir.

Prof. Dr. Nilüfer Negiz ve Doç. Dr. Pınar Savaş Yavuzçehre tarafından kaleme alınan “Viral Çağda Kent ve Kentsel Bağışıklık” adlı eser sunuş, giriş, afet olarak salgınlar yönetimi, salgınlar karşısında bağışıklık ve kent, kentsel bağışıklık sağlama politikaları ve Göller Bölgesi olarak ifade edilen Isparta, Burdur, Antalya ve Beyşehir kentlerinde pandemi sürecine dair tespitler olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

Yazarlar kitabın sunuş kısmında kentler üzerinden yola çıkarak TÜBİTAK destekli projelerinin bulguları ışığında bu eseri kaleme aldıklarını belirtmişler ve tüm sağlık çalışanlarına teşekkürlerini ilettiklerini ifade etmişlerdir.

Yazarlar Giriş kısmında viral salgınların tarihsel seyrinde Hitit çağına uzanmış ve o çağdan günümüze kadar yaşanan salgınlardan bahsederek; özellikle kentlerin nüfusunun arttığı dönemlerde salgınların etkilerinin daha ciddi olduğuna değinmişlerdir.

Birinci Bölüm, salgın ile ilgili kavramlar üzerine temellendirilmiş olup geçmişten günümüze insanlığın salgınlarla mücadele sürecinden bahsedilmiştir. Bölümün ilk kısmında pandemi, afet ve salgın gibi tanımlamalar yapılmış ve büyük hasarlara yol açan hastalıklardan bahsedilmiştir. Bölümün son kısmında ise günümüz pandemisi Covid-19’un yayılmaya başlamasıyla birlikte DSÖ’nün süreci yönetimine vurgular yapılarak; Dünya’da ve Türkiye’de yönetim sürecine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

İkinci Bölüm, “bağışıklık” ve “kent” kavramları üzerinden işlenmektedir. Bölüme bağışıklık ve öneminden bahsedilerek başlanmış, kent ve kentsel bağışıklık kavramları vurgulanmıştır. Kent ve kentleşme süreci tarihsel perspektifte açıklanmıştır. Bölümün son

---

* Öğr. Gör., Pamukkale Üniversitesi, Beğilli MYO, aalbayrak@pau.edu.tr Orcid: 0000-0002-4693-375

kısmı ise küresel dünya da yaşanan pandemi sürecinde kentler açısından yeni kavramların gündeme gelmesiyle birlikte bu kent tanımları okuyucuya sunulmuştur.

Üçüncü Bölüm, kentin sağlığı ve sürekliliği için bağışıklık kavramından yola çıkılarak kentsel bağışıklık sağlama hususunda bilgiler geniş bir açıdan değerlendirilmektedir. Özellikle bağışıklık konusunu, insan-kent arasındaki ilişkisinden yola çıkarak ele alan yazarlar, kentsel bağışıklık tanımına ve faktörlerine yer vererek, literatüre kavramsal anlamda bir katkı sağlamışlardır. Kentsel bağışıklığın kentlerin hastalıklara direnci olarak tanımlanmasıyla başlayan bu bölümde daha çok kamu politikaları üzerine değinilmiştir. Türkiye’de pandemi sürecinde etkin olan aktörlere yer verilerek süreç boyunca halkın sağlığını korumaya yönelik yapılan çalışmalar ele alınmıştır.

Dördüncü Bölüm, Göller Bölgesinde yapılan saha çalışmasının tespitleri niteliğinde hazırlanmıştır. Saha çalışmasının yöntemi ve hangi kentleri kapsadığı hakkında bilgilere yer verilmiş ve gözlemlenen veriler paylaşılmıştır. Bunun yanında yazarlar Covid-19 salgının yayılmasını önlemek için saha bulgularından hareketle bir dizi öneriye yer vermişlerdir. Kent giriş ve çıkışlarının takiplerinin önemi vurgulanarak, sürdürülebilir kılınmasının altı çizilerek; yine saha çalışmalarından yola çıkarak konunun öznesinin “kentli” olması gerçeğini ifade ederek, vatandaşların kurallara uygun davranışlar sergilemesi gerekliliğinin altı sıklıkla vurgulanmıştır.

Sonuç kısmında ise, kentsel alanların pandemi sürecindeki etkisine vurgu yapılarak halka daha hızlı ve yerinde hizmet sunabilen yerel yönetimlerin rolüne değinilmiştir. Mücadelelerde hiyerarşik sistem içerisinde en üst kademedeki vatandaş kadar herkesin elini taşın altına koyması gerektiği, aksi halde sorunların çözüme ulaşamayacağı ifade edilmiştir. Eserde belki de en önemli kısım ise, yazarların son cümlelerinde saklıdır; *doğanın ne denli önemli olduğu.*

Eser her ne kadar akademik bir çalışma gibi görünse de; toplumun her kesiminden insanın rahatlıkla okuyabileceği kısa ve net ifadelerden oluşmaktadır. Bunun yanında kent tarihi ve kentleşmenin gelişimi hakkında verilen bilgiler dikkat çekici niteliktedir. Kısaca ifade etmek gerekirse, bu eseri okuyanlar insanlık tarihi boyunca yaşanan kentsel nitelikli sorunlar, bu sorunların nereden kaynaklandığı ve bunların nasıl çözümlenebileceği gibi konularda fikir sahibi olabileceklerdir. Zira geçmişini bilmeyen herhangi bir toplum geleceğe ışık tutamaz.